

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Glossari

Observatori de Dades Culturals de Barcelona

Última revisió: **juny de 2016**

A continuació trobareu la definició de les dades que podeu consultar al web de l'Observatori de Dades Culturals de Barcelona. Aquestes dades formen part de la informació que recull i sistematitza des de fa anys la Secretaria Tècnica de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

A l'apartat «Què inclou» de cada àmbit es descriuen els criteris que s'han seguit per a la selecció dels equipaments i de les dades inclosos en aquest web. L'objectiu de l'Observatori no és fer un inventari exhaustiu dels equipaments, sinó que s'ha dut a terme una selecció de centres a partir d'uns criteris específics.

En la majoria dels casos s'ofereixen dades des del 2010, ja que a partir d'aquest any es disposa de dades més homogènies, agregables i comparables.

Sempre que ha estat possible s'ha treballat conjuntament amb els professionals de cada sector per consensuar definicions i determinar quines dades s'apleguen, com es calculen o com es publiquen.

La ciutat en dades

QUÈ INCLOU	Dades generals de context de la ciutat de Barcelona i síntesi dels indicadors principals dels diferents àmbits de la cultura.
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2013, 2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona / àrea metropolitana de Barcelona.
FONT	Diverses fonts. Consulteu la taula de dades.

Museus i espais d'exposicions

QUÈ INCLOU	Museus, espais d'interès arquitectònic i espais d'exposicions que han facilitat dades i que tenen més de 5.000 visitants anuals.
DEFINICIONS	<p>Museu: institució permanent, oberta al públic i al servei de la societat i del seu desenvolupament, que reuneix un conjunt de béns culturals mobles i immobles, els conserva, els documenta i estudia, els exhibeix i en difon el coneixement per a la recerca, l'ensenyament i el gaudi intel·lectual i estètic i es constitueix en espai per a la participació cultural, lúdica i científica dels ciutadans.</p> <p>Col·lecció: equipament amb col·leccions on s'exposa el conjunt de béns culturals conservats per una persona física o jurídica i que no reuneix les condicions que la llei estableix per als museus.</p> <p>Espai d'interès arquitectònic: edifici o espai patrimonial d'interès històric o artístic, que té un horari de visites establert (ja siguin lliures o concertades) i que disposa d'algun sistema de recompte de visitants.</p> <p>Espai d'exposicions: espai que acull una programació regular d'exhibicions temporals de divulgació cultural (d'arts visuals, d'història, de ciència...) obertes al públic.</p>
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Cada centre.

DADES DISPONIBLES

Visitants Nombre de persones que accedeixen a l'equipament, independentment de la quantitat de visites o activitats que hi realitzin. Només quan una mateixa entrada permet l'accés a centres museístics distants físicament (o en dies diferents), es pot considerar l'accés d'una mateixa persona als diferents centres com si fossin visitants diferents (per exemple: ArticketBCN, MUHBA Plaça del Rei...).

Visites a les exposicions temporals Total de persones que han estat comptabilitzades com a visites a les diverses exposicions temporals d'un centre, per compra d'entrada o per algun sistema de control. Si un centre té dues o més exposicions temporals simultànies i té control d'accés a cadascuna, pot donar la suma de visites a aquestes exposicions com a total, encara que compti una mateixa persona dues vegades.

Usuaris Suma dels usos que s'han realitzat al centre (visites a les exposicions, assistents a les activitats i persones que han fet ús dels serveis), independentment de si es tracta de les mateixes persones o no.

Nombre d'exposicions temporals Nombre d'exposicions temporals que han començat o finalitzat durant el transcurs d'un any. No es compten les mostres o intervencions integrades en l'exposició permanent, ni les exposicions temporals que no tenen cap sistema de control d'accés ni comptabilitzen les visites.

Llista d'exposicions temporals Relació de totes les exposicions temporals que han començat o finalitzat durant el transcurs d'un any. Les visites a les exposicions que abracen dos anys diferents són les que s'han produït durant l'any en curs, no el total de visites de l'exposició.

Fons del museu Conjunt de béns culturals que el museu adquireix, conserva, documenta, investiga i exhibeix per tal de difondre el coneixement per a la recerca, l'ensenyament i el gaudi intel·lectual i estètic.

Arxius i biblioteques patrimonials

QUÈ INCLOU Arxius històrics i biblioteques patrimonials amb més de 100 consultes presencials anuals. La selecció dels centres i de les dades està en fase d'estudi.

DEFINICIONS **Arxiu històric:** organisme o institució des d'on es fan específicament funcions d'organització, de tutela, de gestió, de descripció, de conservació i de difusió de documents i fons documentals.

Biblioteca patrimonial: biblioteca especialitzada en fons bibliogràfic i documental amb valor patrimonial, i que conserva, estudia i difon per a la recerca, l'ensenyament i el gaudi intel·lectual.

PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Cada centre.
DADES DISPONIBLES	
Usuaris presencials	Persones que s'adrecen a l'arxiu per consultar-ne els fons i que són ateses per personal especialitzat de l'arxiu, ja sigui a les mateixes sales de consulta o de manera remota (consultes per telèfon, correu electrònic o fax).
Consultes presencials	Nombre total de consultes que fan els usuaris i que són ateses per personal especialitzat de l'arxiu, ja sigui de manera presencial (sala de consulta) o remota (consultes per telèfon, correu electrònic o fax).

Espais d'arts escèniques

QUÈ INCLOU	Tots els espais on es realitza activitat escènica de manera regular i que recull l'Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya (ADETCA). Alguns d'aquests espais no són pròpiament teatres.
DEFINICIONS	<p>Sala d'arts escèniques: equipament destinat majoritàriament a la producció i difusió d'espectacles escènics (teatre, dansa i música). Disposa de caixa, infraestructura escènica, una instal·lació de sonorització adequada i un sistema fix d'acollida de públic.</p> <p>Sala especial d'arts escèniques o espai de representacions escèniques: espai, normalment en un equipament no destinat a teatre, que permet la realització de muntatges escènics o d'altres actes que no requereixin infraestructures estables. No sempre disposa de caixa escènica ni d'un sistema fix d'acollida de públic.</p>
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya (ADETCA).

DADES DISPONIBLES

Espectadors	Total de persones que han assistit als espectacles.
Entrades venudes	Nombre d'entrades de pagament que s'han adquirit per als espectacles.
Capacitat	Nombre de places disponibles per al total de funcions realitzades.
Espectacles	Nombre d'espectacles que s'han programat.
Funcions	Nombre de representacions que s'han fet del total d'espectacles.

Espais de concerts

QUÈ INCLOU Grans auditoris de la ciutat, sales de música en viu i altres sales que tenen una programació de concerts continuada i estable i que recullen indicadors d'aquesta activitat.

DEFINICIONS **Gran auditori:** un auditori és un equipament destinat majoritàriament a la producció i difusió d'espectacles musicals. S'inclouen en aquesta definició els tres grans equipaments musicals públics de la ciutat.

Sala de música en viu: espai amb una programació estable de concerts de músics en directe.

PERIODICITAT Anual.

ANYS DISPONIBLES 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.

TERRITORI Municipi de Barcelona.

FONT Associació de Sales de Concerts de Catalunya (ASACC) i cada centre.

DADES DISPONIBLES

Espectadors	Total de persones que han assistit als concerts i als espectacles.
Entrades venudes	Nombre d'entrades de pagament que s'han adquirit per als espectacles.
Capacitat	Nombre de places disponibles per al total de funcions realitzades.
Concerts	Nombre d'espectacles que s'han programat.

Sales de cinema

QUÈ INCLOU	Sales de cinema comercial.
DEFINICIONS	Sala de cinema, sala de projecció o cinema: espai condicionat per a l'exhibició de pel·lícules que, per norma general, es compon d'una pantalla de projecció i d'un pati de butaques. Cadascuna de les sales d'un multicinema es compta com una sala de cinema.
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC).
DADES DISPONIBLES	
Espectadors	Total de persones que han assistit a les projeccions de cinema.
Butaques	Conjunt de butaques del total de sales de cinema.
Pel·lícules exhibides	Nombre de pel·lícules projectades en el total de sales de cinema.
Sessions	Nombre de vegades que s'han projectat les diferents pel·lícules exhibides.

Fàbriques de Creació

QUÈ INCLOU	Dades de la xarxa municipal de fàbriques de creació.
DEFINICIONS	Fàbriques de Creació: xarxa d'equipaments de titularitat municipal i, en la majoria dels casos, de gestió privada ubicats en espais de caràcter industrial ja en desús. Els espais d'aquesta xarxa donen suport a la creació i ofereixen recursos, eines i serveis per a creadors i artistes (espais de residència, ajuts, beques, formació, etc.). L'objectiu d'aquests equipaments és acompanyar el procés creatiu dels artistes i incentivar un conjunt de valors com són l'aposta pel risc, el rigor, la qualitat i la professionalitat, l'obertura i la cooperació, la formació i la recerca, i la perspectiva de territori. Actualment la xarxa està formada per 10 equipaments.
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2014, 2015.

TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Cada centre.
DADES DISPONIBLES	
Projectes de creació	Projectes artístics que es desenvolupen dins del centre, ja siguin fruit d'una residència (permanent o temporal), ja siguin estades puntuals (cessions o lloguers de creació). Es considera l'indicador principal de les fàbriques de creació.
Activitats de formació per a professionals	Activitats formatives relacionades amb la missió del centre i adreçades a professionals. Poden ser activitats formals (cursos, tallers, etc.) o informals (sessions d'intercanvi de coneixement entre artistes residents, etc.).
Activitats de difusió dins del centre	Esdeveniments adreçats a difondre algun projecte de creació (espectacles, exposicions, assajos, presentacions artístiques, etc.) oberts al públic i realitzats a les instal·lacions de la fàbrica.
Metres quadrats	Superfície útil de cada centre.

Biblioteques de Barcelona

QUÈ INCLOU	Xarxa pública Biblioteques de Barcelona.
DEFINICIONS	Biblioteca: equipament que facilita l'accés lliure de tota la ciutadania a la informació i al coneixement, i fomenta la lectura. Ho fa mitjançant la seva col·lecció i la seva programació, plural i oberta, connectada amb altres agents culturals, socials i educatius del territori.
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Biblioteques de Barcelona.
DADES DISPONIBLES	
Visites	Nombre de persones que entren en una biblioteca (s'apliquen coeficients de correcció a les dades que recullen els comptadors).
Préstecs	Nombre de documents que l'usuari s'emporta per un temps determinat.
Fons	Conjunt de documents de la biblioteca.

Usos d'ordinadors i de Wi-Fi

Nombre de visites que empen el servei públic d'accés a Internet i/o el servei d'ofimàtica i/o Wi-Fi.

Assistents a les activitats de difusió cultural i de la lectura

Nombre de persones que han assistit a les activitats de difusió cultural i de la lectura programades al llarg de l'any.

Assistents a les visites escolars

Nombre d'assistents a les visites escolars organitzades. Inclou els alumnes d'escoles bressol, d'educació infantil, d'educació primària, d'educació secundària, de batxillerat, de cicles formatius i d'educació especial.

Centres cívics

QUÈ INCLOU

Conjunt de centres de la xarxa municipal de centres cívics, de titularitat municipal i gestionats majoritàriament per entitats.

DEFINICIONS

Centre cívic: equipament cultural municipal de proximitat orientat al desenvolupament artístic i social del territori més proper, així com a promoure la participació dels ciutadans en la dinàmica cultural de cada barri i, en general, a la promoció de la vida associativa.

PERIODICITAT

Anual.

ANYS DISPONIBLES

2014, 2015.

TERRITORI

Municipi de Barcelona.

FONT

Institut de Cultura de Barcelona (ICUB).

DADES DISPONIBLES

Activitats de formació

Nombre total de cursos, tallers i itineraris programats per un centre o per les entitats amb les quals col·labora aquest centre. Es tracta d'activitats que tenen com a objectiu oferir coneixements i fer difusió del saber així com promoure la creativitat artística, el benestar personal i les relacions socials dels participants.

Inscripcions a activitats de formació

Nombre total d'inscripcions als cursos, tallers i itineraris que programa un centre o les entitats amb les quals col·labora aquest centre.

Activitats de difusió cultural

Nombre total d'activitats de difusió cultural programades per un centre o per les entitats amb les quals col·labora. Només es publiquen les dades de les activitats en què es poden comptar els assistents.

Engloba les tipologies d'activitats següents:

- Actuacions i espectacles: concerts, teatre, dansa, circ, audiovisuals, propostes multidisciplinàries...
- Exposicions, mostres i activitats relacionades: el recompte inclou les activitats que es programen al voltant de les exposicions i les mostres.
- Xerrades, seminaris, conferències, etc.

Assistents a activitats de difusió cultural

Nombre total de persones que assisteixen a aquelles activitats culturals d'un centre per a les quals es disposa d'algun sistema de recompte d'assistents.

Entitats

Nombre d'entitats que fan ús dels diferents serveis que ofereix un centre. Els serveis oferts poden ser de suport genèric (espai de trobada i de referència de l'entitat), de suport a la creació (ús de l'espai per a la realització de noves creacions artístiques), o bé de cessió d'espais per fer-hi actes públics o privats. Una mateixa entitat pot sol·licitar espais per a diferents usos, per la qual cosa les dades no reflecteixen el total real d'entitats, sinó els usos demanats.

Metres quadrats

Superfície útil de cada centre.

Ateneus

QUÈ INCLOU

Ateneus associats a la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC).

DEFINICIONS

Ateneu: entitat sense ànim de lucre vinculada a un patrimoni arquitectònic (sovint un teatre popular o un equipament cívic recuperat històricament pels associats de l'entitat), en el qual es desenvolupen activitats culturals, socials i esportives. Aquestes activitats poden ser de caràcter formatiu (escola de teatre o bàsquet), anar dirigides a persones que les desenvolupen com una afició (grup de tabalers o amics que es reuneixen per jugar a cartes) o bé ser representacions obertes al públic general (concert de música, espectacle de dansa o de teatre). Els ateneus disposen d'espais oberts de trobada on hi ha lloc per a l'activitat, el lleure i la reflexió, i treballen amb valors com la integració i la cohesió social.

PERIODICITAT

Anual.

ANYS DISPONIBLES

2014, 2015.

TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Federació d'Ateneus de Catalunya.
DADES DISPONIBLES	
Associats	Membres de l'associació que gestiona l'ateneu.
Activitats	Total d'activitats que es duen a terme a la seu de l'ateneu.
Metres quadrats	Superfície útil de cada centre.

Festivals i fires

QUÈ INCLOU	Festivals i fires de caràcter cultural.
DEFINICIONS	<p>Festival (cultural): esdeveniment reconegut per un nom de marca específic, centrat en un àmbit o forma d'expressió cultural, de caràcter periòdic i una durada temporal limitada, que ofereix una programació singular, orientada a l'espectador (íntegrament o majoritàriament), i que es desenvolupa en un àmbit geogràfic concret.</p> <p>Fira (cultural): reunió de professionals (productors, proveïdors i comerciants) d'un sector cultural determinat, oberta també al públic general, normalment amb una periodicitat anual i en una localitat determinada. L'objectiu de la fira és contractar la compra i venda de productes o serveis i, al mateix temps, difondre l'activitat del sector.</p>
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Cada entitat organitzadora.
DADES DISPONIBLES	
Dates	Data d'inici i de fi del conjunt d'activitats programades. Com que les dades que es mostren són anuals, els festivals que abracen dos anys s'han hagut de repetir per tal que apareguin en cadascun dels anys en què han tingut lloc.
Assistents	Nombre de persones que han assistit al conjunt de les activitats programades.
Dades Grec per àmbits	Dades dels espectacles del Grec Festival de Barcelona classificats per àmbits (teatre, dansa, música...).

Festes

QUÈ INCLOU	Festes de periodicitat anual amb un abast territorial d'interès per a la població de tot el municipi.
DEFINICIONS	Festa: esdeveniment de caràcter social organitzat de manera pública que generalment commemora un fet important de la història de la ciutat o bé celebra una tradició. És el punt de trobada d'una comunitat local que es reuneix anualment a l'entorn d'uns escenaris comuns i que afirma la seva existència com a col·lectiu a partir d'uns referents simbòlics compartits.
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Cada entitat organitzadora.
DADES DISPONIBLES	
Assistents	Nombre aproximat de persones que han assistit a l'activitat.

Subvencions/transferències

QUÈ INCLOU	En aquest apartat es proporciona informació sobre diferents tipus de transmissions econòmiques de l'Ajuntament de Barcelona, a través de l'Institut de Cultura, a entitats públiques o privades, ja siguin transferències directes o subvencions.
PERIODICITAT	Anual.
ANYS DISPONIBLES	2014, 2015.
TERRITORI	Municipi de Barcelona.
FONT	Institut de Cultura de Barcelona (ICUB).
DADES DISPONIBLES	
Subvenció	Sistema pel qual s'atorga una aportació econòmica per fomentar una activitat concreta d'utilitat o d'interès cultural, o per promoure la consecució d'un fi públic determinat. L'entitat beneficiària s'obliga a dur a terme l'activitat

objecte de la subvenció i a justificar-ne la realització. Les subvencions s'han classificat en tres tipus:

- **Transferència** de l'Ajuntament cap a **consorcis i fundacions**, per col·laborar en el seu funcionament general o amb motiu de la participació de l'Ajuntament en l'ens destinatari.
- **Subvenció per convocatòria**, que s'atorga en règim competitiu i per a la qual es publiquen les bases on es fixen les condicions i els requisits d'accés.
- **Subvenció per conveni**. Acord de voluntats signat amb una empresa, associació o entitat privada que es materialitza en forma de subvenció a les entitats signatàries i en el qual es fixen les condicions de desenvolupament de l'activitat subvencionada.

Tipus d'aportació

En funció de la finalitat amb què s'efectua una aportació econòmica, es distingeixen dos tipus de transferències: **transferències corrents** (per a activitat o funcionament) i **transferències de capital** (per a inversió en un equipament cultural).

Entitat

Nom de l'entitat que ha rebut l'aportació econòmica.

Projecte

Nom del projecte o motiu pel qual l'entitat ha rebut l'aportació econòmica.

Import

Import de l'aportació concedida i efectivament aplicada. Si un projecte subvencionat no s'acaba duent a terme i l'import de la subvenció es retorna a l'Ajuntament l'any següent, constarà en negatiu al llistat de subvencions de l'any en què s'ha fet la devolució.